

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

351.74

Szerző: .....

Hely

Cím: *Záróra után*

Idő

"1916"

Forrás: *Esti Ujság*

Személy

Bp. *916.* *VII 7*

Helység

(Helv)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Záróra után

(Saját tudósítónktól.) Mióta egy órákor behunyják égő szemüket a kávéház-ablakok, megváltozott a pesti éjszaka, mint az az asszony, akit hűtlenségen ért az ura. Szabadban, könnyebbén járja tilos útját, nem kell már többé titkolózni, nem kell tagadni, bujkálni, hiszen ugyis mindegy... Egy óra után kezdődik az őszinteség és tart hajnali ötig, amikor megint kinyílik a kávéházajtó és a kaszánál három kockacultrót rakosgat a kis palkongtátra a feliróleány.

Ami eddig történik, arról kevesen tudnak, még kevesebben beszélnek. Egy-egy jelentés szűrkesége, egy-egy kórházi diagnózis minden dokumentum, ami a pesti éjszakából marad. Az se mond sokat, hiszen rendőrnek, orvosnak a szeme már csak a következőt látja. Az, ami előbb történt, ami bevezette, nem tartozik a rendőri krónikába.

Mint éjszakát járó embernek, megvannak a magam ismerősei, akiknek nem tudom a nevét, csak az arcát ismerem. Köszönnek csendes szóval hosszú esztendő óta, de soha sem beszélünk. Egy-egy, nem tudni, miféle ember, munkás-c

vagy hamiskártyás, egy-egy meghibbant alak, egy-egy rendőr ez a kör, amely megmaradt a záróra után is olyannak, amilyen volt, amely beleilleszkedett a hajléktalan éjszakai életbe, mert hiszen onnan sarjadt, a gyökere abban él. Ezek tudnak beszélni csak az új éjszakáról, amely olyan, mint a nárkofikum, az ember először irtózik tőle, majd megszokja.

Sós Pál, a rendőr

Egész bizonyos, hogy nem így hívják, még csak nem is hasonlít rá a neve. Közrendőr, aki sok mindent tanult az őrszobán, első sorban azt, hogy tiszt urnak mindig jó, ha benne van a neve az ujságban, rendőrnek soha. Amikor első sétautamra indultam vele a hajléktalan pesti éjszakába, így magyarázta a dolgot:

— Ne tessék engem kiírni, mert megmacerálnak. Ugyis nehéz az élet...

Kemény, nagy darab magyar, akiről a város nem tudta lekopiatni a falut, a látása, megfigyelése, észjárása és hőlesése a paraszté, aki gyökerében fogja meg a dolgokat. Egy szombaton este fél egykor adtunk találkozót a Garay-utcában, hogy nekivágjunk az éjszakának,

amely ilyenkor még hangos kedvében van. A sarki korcsmából duhaj ének szállott, néhány száz lépésnyire a Rottenbiller-utcaból hegedüsző sirt és keveredett össze az énekkel.

— Itt dolog lesz, — mondotta a rendőr és meglát. Körüszimatolt, mint a vizsla, amikor szagot hajt felé a szél. Az egyik sarkon megmozdult két árnyék, behúzódott egy kapusorokba.

— Megnézzük? — kérdeztem.

— Minek? Ismerem őket. Két lány, várják a katonát. Sok baj van most a katonákkal...

A sarki korcsmában mind erőteljesebb leti az ének, egyszerre azonban hatalmasat csörömpölt valami s kinyílt a korcsmaajtó. A következő pillanatban valaki szabályszerűen kiröpült rajta és elvágódott az aszfalton. Rekedt ordítás, káromkodás, hörgés, majd éles kiáltás:

— Rendőr! Rendőr!

— Sós Pál meg se mozdul.

— Nem megyünk oda?

— Nem. Minek? Elcsinalódik a dolog nélkülem is.

A két lány ott a kaputorokban fölvijjog, mint a vérese, aztán odarehannak a kidobott alakhoz. Fölsegítik, porolják, a fejébe nyomják a sapkáját. Egy másik katonára is leereszkedik a korcsmából a három lépcsőn és kitör a hangverseny. A két katonára káromkodik, fogadkozik:

— Hidegre tesszük a cseh gazembert!

A kiabálás oda csajja a lebujok aliát-sönpredékét. A rendőr behúzód-

dik egy nagy árnayéba. A nyitott korcsmaajtón füst és horszag gőzölög ki és megfekszi az utcát. Egy-egy pillanatra elsötétül az ajtónyílás: valaki kikécmereg. Egyszerre élesen csattog valami, majd hörgés, rekedt kiabálás. A két lány fel-sikolt:

— Gyilkos! Rendőr! Gyilkos! Lépések, szaladó emberek lépése koppan föl, a zenebana hívja, szölogatja az éjszakázókat. Verekednek. Most már megmozdul Sós Pál is, a rendőr. Egyet igazít a kardja szíjján és megindul:

— Gyerünk!

Nyomon követem. A korcsmaajtóban vad tülekedés. A két katona dönget három civilt. Az egyiknek véres a feje, a másik arcán épp egy rettentő pofon csattan el.

— Doberdói pofon! — mondja az adója és elkapja ellenfele kezét, a melyben kés villog. Sós Pál az utolsó percben ér oda. Se szó, se beszéd, jól arcul vágja a legelsőt, aki a keze ügyébe akad. Jobbra lendíti karját, balra a verekedők szélhullanak. A civileket sarokba szoritja:

— Na, megálljatok! Minden szombaton megvadtok!

Ugy tessz, mintha fölírta őket. Az emberek ézepegnek, fogadkoznak. A katonák ezalatt ellillannak. Három perc alatt türes az egész utca. Megkérdezem:

— Mért éppen azt ütötte meg, aki nem tett semmit?

— Ja, kérem, ez az erkölcs. A rendőr ne sokat nézzen, hanem csör-

ditsen az eisonék a tüle tövire. Akkor mindjárt rend lesz. Beszélő rendőr, sánta ló, nem ér meg két krajcárt...

A ligetben

Valamelyik torony ott a szomszédban kikalapálta az egyet, a fél kettőt, háromnegyedet. Az utcákban meghalt az élet, csak a Rákóczi-ut felől szűrődött be egy-egy bérkocsi csörömpölése. Enyhős szél sétált a házfalak mellett. Az Arénaton megállt egy kocsi, egy fiatal pár szállott ki belőle. Egymásba kapaszkodnak és megindulnak a fák felé. A nő féltékeny hajlik a férfi vállára, de megy, követi rettegő bizakodással.

Azt mondja Sós Pál:

— Ebből baj lesz...

— Mért?

— Meg tetszik látni...

Hagyjuk őket. Amikor már elnyelte alakjukat a sötét, nyomon kísérik. Köröskörül fojtogató nagy csend; a szél susterogva játszik a fákkal. A rendőr nagyon ismeri a járást, olyan biztosan lépked, mintha a Duna partján sétálna. Belép egy sötét sarokba és megáll. Odasugja:

— Tetszik látni őket?

— Nem.

— Ott vannak!

Odanéznek. Egy padon ülnek. Szorosán simulnak egymáshoz. A rendőr áll. Hallgat. Egyszerre fölrebber a pár. Az uton jobbról is,

bahról is egy-egy alak közeledik feléjük és szemben a bokorból előmászik a harmadik. Odarohannak a szerelmesekhez, az első megszólal:

— Detektívek vagyunk. Megfigyeltük önöket. Kövessenek!

A nő zomog, a férfi hebeg, ijedezik. A detektívek szigorúak:

— Ön hazamehet, de önagsága velünk jön!

Ujabb zokogás, rimázkodás. Megmozdul erre Sós Pál. Két ugrással ott van a csoportnál. Az egyik detektívet a szó szoros értelmében leüti, a másik kettő rohan. Sós Pál a nyomukban. Egyszerre csak megvillan egy lövés. Kettő, három, négy... Sós Pál néhány pillanat múlva visszakerül. A leütött áldetektív feltápáskodik, el akar szökni, de Sós Pál megfogja:

— Gyerünk, tekintetes ur!

A megszabadult pár még remeg. A rendőr szeliden rájuk szól:

— Tessék hazameenni. Nem erkölcs, az, ilyenkor a ligetben járni.

A lövések nyomán éles füttyszó szólt meg köröskörül. Hamarosan előkerült egy őrzáros rendőr. Sós Pál átadja a foglyát a jelentéssel

és megindulunk kifelé a ligetből. A szélső utakon tele vannak a padok. Egész kaszinó alakult. Lányok sívalkognak, katonák mesélnek. Egy sarokpadon pohár csillog, négy iparosforma ember italozik. Sós Pál rájuk szól:

— Mit várnak itten? Mért nem mennek már haza?

Feleli az egyik:

— Ez öt órát várjuk. Addig majd csak el leszünk idekinn.

És véges-végig a szélső utakon ember ember mellett. A kocsmából, kávéházból kivert tömeg várja a reggelt. A megváltást, amikor kinyitja torkát a kávéház. És Sós Pál magyaráz:

— Igy van ez, kérem, az egész városban. Nincs sok üres pad Pesten szombat éjjel. Mert most ez lett az erkölcs...

Hazaballagtam. Az Andrássy-uton véges-végig népesek voltak a padok. Itt-ott halkán dudorásztak is, hogy gyorsabban muljon már az idő. Párok öleltek mindenütt s nem rösteltek sehogy. És eszembe jutott Sós Pál mondása:

— Hja, ez most az erkölcs...

